

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/48/2023
Identifikačné číslo spisu:	5105201917
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5105201917.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu H. G., narodeného I., zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Ftorkovou, Žilina, Vojtecha Spanyola 8343/1A, proti žalovaným 1/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Bratislava, Pribinova 19, IČO: 00151700, 2/ Slovenská kancelária poisťovateľov, Bratislava, Bajkalská 19B, IČO: 36062235, zastúpenej Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Bratislava, Pribinova 19, IČO: 00151700, o stratu na zárobku, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6C/15/2005, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. novembra 2018 sp. zn. 11Co/131/2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaným 1/ a 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 31. októbra 2017, č. k. 6C/15/2005-766 žalobu o zaplatenie sumy 26.849,80 eura a o zaplatenie straty na zárobku - úrazovej renty v sume 325,77 eura mesačne od 01. 12. 2008 zamietol, žalovaným 1/ a 2/ proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a Slovenskej republike proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 27. novembra 2018 sp. zn. 11Co/131/2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým zamietol žalobu o zaplatenie sumy 26.849,80 eura a o zaplatenie straty na zárobku - úrazovej renty v sume 325,77 eura mesačne od 01. 12. 2008 a vo výroku o trovách konania potvrdil a vo výroku, ktorým priznal Slovenskej republike proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňoval ustanoveniami § 420 písm. f) CSP a žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca dňa 19. mája 2022 e-mailom a 18. mája 2022 prostredníctvom pošty doručil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podanie zo 17. mája 2022 označené ako „dovolanie o náhradu stratenej mzdy“, ktorým žiada o vecné preskúmanie rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. novembra 2018, sp.zn. 11Co/131/2018. Predmetné podanie žalobcu najvyšší súd odstúpil na ďalší procesný postup v zmysle § 436 a nasl. Civilného sporového poriadku Okresnému súdu Žilina, ktorý rozhodoval ako súd prvej inštancie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

7. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. V zmysle § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Ak bolo podané dovolanie, ktoré nespísal advokát, súd skúma, či sa na dovolateľa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Dovolateľa, na ktorého sa nevzťahuje § 429 ods. 2 CSP a súčasne, ktorý nebol v odvolacom konaní poučený o povinnosti v zmysle § 429 ods. 1 CSP, vyzve súd prvej inštancie na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania (§ 436 ods. 1 CSP).

9. Podľa § 447 písm. a), e) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak bolo podané oneskorene; ak neboli splnené podmienky podľa § 429.

10. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania a vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom, a aby podané dovolanie bolo spísané advokátom.

11. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom (R 39/2019, IV. ÚS. 489/2018).

12. Pokiaľ ale nejde o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP a dovolateľ bol v odvolacom konaní riadne poučený o tom, že dovolanie musí spísať advokát, predstavuje skutočnosť, že v dovolacej lehote bolo podané iba dovolanie nespísané advokátom, taký nedostatok obligátneho znaku dovolania, ktorý už nemožno dodatočne reparať.

13. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (k tomu pozri R 39/2020, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn.

4Cdo/190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

14. V danom prípade zo spisu vyplýva, že dovolateľ podal dovolanie, ktoré nespísal advokát a nepreukázal, že má právnické vzdelanie druhého stupňa, a že sa na dovolateľa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Odvolací súd v dovolaní napadnutom rozsudku poučil strany v súlade s § 393 ods. 1 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania, o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie uznesením z 8. novembra 2023, č. k. 6C/15/2005-976 vyzval dovolateľa na odstránenie väd dovolania (na predloženie plnej moci udelenej advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, opakované predloženie dovolania spísaného advokátom a poučenie o možnosti zastúpenia prostredníctvom Centra právnej pomoci). Dovolateľ na predmetnú výzvu reagoval podaním z 26. novembra 2023 v ktorom zaslal fotokópiu Rozhodnutia o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci vydaného Centrom Právnej pomoci - Kancelária Žilina z 21. novembra 2023.

15. Dovolanie žalobcu nespĺňalo zákonné náležitosti dovolania v zmysle § 428 CSP. Keďže do uplynutia lehoty na podanie dovolania nebolo dovolanie spísané advokátom, dovolací súd uzatvára, že nebola splnená osobitná podmienka prípustnosti dovolania, stanovená v § 429 ods. 1 CSP, o povinnosti spísania dovolania advokátom. Zároveň do vydania tohto rozhodnutia dovolacím súdom zostala nesplnená i podmienka o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v priebehu celého konania o dovolaní.

16. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP).

17. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca (§ 121 ods. 3 CSP). Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času (§ 121 ods. 5 CSP).

18. V preskúmvanej veci bol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu doručený žalobcovi dňa 01. februára 2019 (viď doručenkú na č. l. 846 spisu). Zákonná dvojmesačná lehota na podanie dovolania uplynula 01. apríla 2019. Dovolanie žalobcu zo 17. mája 2019 bolo doručené najvyššiemu súdu e-mailom až 19. mája 2019 (č. l. 949 spisu) a na pošte podané 18. mája 2023 (č. l. 966 spisu). Z uvedeného tak vyplýva, že dovolanie bolo podané zjavne po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty.

19. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. a), e) CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

20. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1/ a 2/ ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniť žalobcu (§ 256 ods. 1 CSP), žalovaným žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli (R 72/2018).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.